

Hodowla niemieckich terierów myśliwskich i jamników szorstkowłosych

*Konrad Żak
Kunów k/Ostrowca Św.
tel. 519 110 205*

Nazywam się Konrad Żak. Od 4 lat pracuję głównie z psami norującymi. Przez cały ten okres miałem przyjemność przyglądania się pracy ponad setki psów na biesiadach norowców w Polsce jak również poza jej granicami. To wszystko zainspirowało mnie do założenia własnej hodowli psów myśliwskich, głównie norujących, „Świętokrzyska Duma”. Hodowla moja opiera się na psach pochodzących z najlepszych hodowli użytkowych rejonów Ukrainy, Rosji, Serbii oraz Węgier.

Od moich psów wymagam twardej i zdecydowanej pracy, która zapewnia sukcesy w polowaniu na drapieżniki

Niemieckie Teriery Myśliwskie to moim zdaniem idealne psy do polowania na drapieżniki. Zanim pies zostanie zabrany na polowanie musi przejść szkolenie. Służą temu biesiady norowców, podczas których oceniane są umiejętności psów w bezpośredniej konfrontacji z lisem w sztucznej norze.

Dobry pies może zastąpić najlepszy wabik jaki tylko został wymyślony przez człowieka.

Polowanie na drapieżniki z norowcami stało się moją pasją w łowiectwie i celem jaki stawiam przed moją hodowlą to uzyskać psy o cechach użytkowych takich, jakich sam u idealnego norowca poszukuję.

Nasze psy hodujemy dla Was - by mogły cieszyć swojego właściciela podczas wspólnych polowań i dawać mu satysfakcję z uzyskiwanych wyników.

O moich polowaniach z norowcami możecie m in. przeczytać w artykule

„Prawdziwe oblicze norowania” zamieszczonym na łamach w miesięcznika

http://www.braclowiecka.pl/archiwum/Prawdziwe_oblicze_norowania,artykul-2856.html

Osobom zainteresowanym nasza hodowla oferuje również pomoc w układaniu norowców do polowań.

Darz Bór

Konrad Żak „Świętokrzyska Duma”

Wzorzec rasy Niemieckiego Teriera Myśliwskiego:

Standard FC1 Nr 103/ 20.01.1998/ Deutscher Jagdterrier Pochodzenie: Niemcy Data opublikowania obowiązującego standardu: 05.02.1996 Tłumaczenie: Elżbieta Chwalibóg Użytkowanie: wszechstronny pies myśliwski, przede wszystkim norowiec i płochacz. Klasyfikacja FCI: Grupa 3 – teriery; Sekcja 1 - Teriery dużego i średniego wzrostu (wysokonożne) Wymaga się prób pracy Krótki rys historyczny: Po I wojnie światowej kilku aktywnych myśliwych opuściło Foxterrier Club by poświęcić się hodowli psa o najwyższych walorach użytkowych. Rudolf Friess, Walter Zangenberg i Carl-Erich Grunwald zdecydowali, że utworzą rasę norowców o umaszczeniu czarnym podpalanym. Lutz Heck Handenbeck dyrektor ogrodu zoologicznego podarował Walterowi Zangenbergowi cztery czarne podpalane teriery rzekomo czystej linii foksterierów. Od nich rozpoczęto hodować niemieckie teriery myśliwskie. Później do grona hodowców dołączył dr Hubert Lackner. Po latach licznych eksperymentów hodowlanych otrzymano, dzięki krzyżowaniu staroangielskich szorstkowłosych terierów i terierów walijskich ustalony typ psa. Hodowcy zabiegali nie tylko o eksterier ale równocześnie o użytkowość, chodziło im o psa wszechstronnego, energicznego, głoszącego zwierzynę, lubiącego wodę, łatwego w układaniu i posiadającego instynkt myśliwski. W 1926 roku powołano do życia Deutsche Jagdterrier - Club. Tak jak dawni i dzisiejsi hodowcy niemieckich terierów myśliwskich przykładają wielką wagę do ich użytkowości na polowaniu, ciętości, odwagi i zrównoważenia charakteru.

Wygląd ogólny: mały, najczęściej czarny podpalany, proporcjonalny pies myśliwski o zwartej budowie.

Ważne proporcje: Stosunek obwodu klatki piersiowej do wysokości w kłębie: obwód klatki piersiowej jest większy o 10 do 12 cm od wysokości w kłębie. Długość tułowia/wysokość w kłębie: długość tułowia przekracza trochę wysokość w kłębie.

Charakter: odważny, wytrwały i nieustępliwy, pełen temperamentu, można na nim polegać, sympatyczny i posłuszny, nie ma w nim tchórzostwa ani agresji.

Głowa: wydłużona o kształcie nieco klinowatym, nie szpiczastym. Kufa jest nieco krótsza od mózgoczaszki mierzonej od stopu do guza potylicznego. Mózgoczaszka: płaska i szeroka między uszami, węższa na przelomie oczu. Stop: mało zaznaczony. Trzewioczaszka: Trufla nosowa: pasuje do kufy, nie powinna być za mała i za wąska, nie rozłupana, czarna. U osobników brązowych jest brązowa. Kufa: mocna o głębokiej żuchwie i silnie zaznaczonym podbródku. Kości policzkowe: wyraźnie widoczne. Wargi: ściśle przylegające i dobrze pigmentowane. Uzębienie: zęby mocne, szczęka i żuchwa silne w regularnym i kompletnym zgryzie nożycowym. Siekacze szczęki przykrywają w ścisłym kontakcie siekacze żuchwy, są ustawione pod prostym kątem, za kompletne uzębienie psa uważa się 42 zęby. Oczy: ciemne, małe, owalne, głęboko osadzone by zapobiec urazom, powieki są przylegające, spojrzenie o rezolutnym wyrazie, pełne zdecydowania. Uszy: pół opadające w lekkim kontakcie z głową, wysoko osadzone, nie specjalnie małe, w kształcie litery "V".

Szyja: mocna, nie za długa, rozszerzająca się ku barkom, dobrze w nich osadzona.

Tułów: Górna linia: prosta. Kłęb: wyraźnie zaznaczony. Grzbiet: prosty, mocny, niezbyt krótki. Lędźwie: silnie umięśnione. Zad: mocno umięśniony, płaski. Klatka piersiowa: głęboka, dobrze wysklepiona, żebra nie za szerokie, długie, daleko do tyłu zachodzące ożebrowanie. Linia dolna: wznosi się elegancką krzywą ku tyłowi, słabizny krótkie i mocne, lekko podciągające brzuch. Ogon: Dobrze osadzony na przedłużeniu linii zadu, skrócony o około 1/3 winien być noszony raczej poziomo, niż pionowo, nigdy zagięty nad grzbietem. (W krajach w których obowiązują zakazy kopiowania ogona, dopuszcza się jego naturalną długość i wymaga noszenia w pozycji horyzontalnej lub szablastej).

Kończyny: Kończyny przednie: Ogólny obraz: oglądane od przodu są proste, ustawione równolegle. Oglądane z profilu znajdują się odpowiednio pod korpusem. Odległość od ziemi do łokcia jest mniej więcej taka sama, jak od łokcia do kłębu. Łopatki: skośne, skierowane do tyłu, długie i umięśnione. Dobrze kątowne w stawach barkowych. Ramiona: tak długie jak to tylko możliwe, mocne, suche umięśnienie. Łokcie: przyległe do tułowia, ani skierowane do wewnątrz, ani na zewnątrz. Dobre kątowne w stawach łokciowych. Przedramiona: proste, suche, dobre umięśnienie. Stawy nadgarstkowe: mocne. Śródreżca: lekko pochylone ku przodowi, kość raczej mocna niż delikatna. Łapy: zwykle szersze niż u kończyn tylnych, palce są ściśle przylegające, opuszki dostatecznie grube, zwarte, wytrzymałe i dobrze pigmentowane. Łapy są równolegle ułożone, tak w postawie jak w akcji, nie są skierowane ani na zewnątrz ani do wewnątrz. Kończyny tylne: Ogólny obraz: oglądane od tyłu są proste i równoległe, dobre kątowne w stawach kolanowych i skokowych, kość mocna. Uda: długie szerokie i muskularne. Kolana: mocne o dobrym kątowaniu. Podudzia: długie, umięśnione i żylaste. Stawy skokowe: nisko położone, silne. Śródstopia: pionowo ustawione do podłoża, krótkie Łapy: owalne w kształcie, prawie okrągłe o ściśle przylegających palcach, opuszki są wystarczająco grube, jędrne, zwarte i dobrze pigmentowane. Łapy są równolegle ustawione w postawie i akcji nie są skierowane do środka ani na zewnątrz Ruch: wydajny z dobrym wyrzutem kończyn przednich i tylnych, płynny, równoległy do osi korpusu, nie szczudłowaty

Skóra: gruba, ściśle przylegająca, bez śladu zmarszczek

Szata: prosta gęsta i szorstka lub gładka i ściśła

Umaszczenie: jest czarne, ciemnobrązowe lub szaroczarny melanż ze złotorudymi wyraźnie ograniczonymi, czystej barwy znaczeniami nad oczami, na kufie i piersi, także na kończynach i wokół odbytu. Ciemna lub jasna maska jest tak samo

traktowana, małe białe znaczenia na piersi i na palcach toleruje się.

Wzrost i waga: Wysokość w kłębie: samce 33 do 40 cm, suki 33 do 40 cm Waga: samce 9 do 10 kg, suki 7,5 do 8,5 kg

Wady: Wszelkie odchylenia od standardu są traktowane jako wady i są oceniane w zależności od stopnia odstępstwa. Brak jednego lub dwu M3 nie jest uważane za wadę.

Wady poważne: Wąska mózgoczaszka, wąska szpiczasta kufa, słaba cofnięta żuchwa, wąska szczęka, słabe uzębienia, każda nieregularność w ustawieniu siekaczy. Jasna lub plamiasta trufla nosowa. Jasne, zbyt duże lub wypukłe oczy. Uszy stojące, lekkie, zbyt małe lub ciężkie, za nisko osadzone. Strome ustawienie przednich kończyn. Grzbiet wklęsły lub wypukły, zbyt krótki. Krótka klatka piersiowa (ożebrowanie). Zbyt wąski lub za szeroki front. Kończyny tylne stromo katowane, podstawione. Mocno i na zewnątrz lub pod ciało skierowane łokcie, śródreżce skierowane palcami do wewnątrz lub postawa francuska, krowia lub beczkowata pozycja tylnych kończyn, wąskie ich ustawienie zarówno w postawie jak i w ruchu, inochód, drepczący lub sztywny ruch. Łapy luźne, miękkie lub kocie. Zadarty, nisko osadzony lub opadający ogon. Włos krótki, wełnisty, rzadki lub cienki. Nieowłosiony brzuch i spodnia strona ud.

Wady dyskwalifikujące: Słaby charakter, lęk przy strzale lub przy zwierzynie. Przodozgryz lub tyłozgryz, siekacze w nierównych liniach, krzyżowy lub cęgowy zgryz, także częściowo. Brakujący ząb za wyjątkiem M3. Ektropium i entropium, oczy odmiennej barwy, błękitne lub żółte Umaszczenie niestandardowe (nie wymienione w standardzie). Wzrost poniżej lub powyżej standardowego. Samce muszą mieć dwa jądra umieszczone w worku mosznowym

.

Wzorzec rasy jamnika szorstkowłosego standardowego:

Jamnik szorstkowłosy to największy indywidualista wśród jamników, nieustępliwy, pewny siebie i odważny ponad miarę.

HISTORIA RASY Pochodzenie jamników nie jest do końca znane. Według niektórych teorii korzenie tej rasy sięgają starożytnego Egiptu, o czym świadczą odkrycia archeologiczne. Uwagę badaczy zwrócił m.in. rysunek pochodzący z czasów faraona Sezostriasa III, przedstawiający niewielkiego psa o długim korpusie i dużych stojących uszach, który odnaleziono w grobowcu egipskiego dostojnika. Podobno podczas wykopalisk natrafiono także na z mumifikowane szczątki takich zwierząt. Wielu kynologów jest jednak zdania, że poza niewielkim podobieństwem fizycznym nie mają one nic wspólnego ze współczesnymi jamnikami. Krótkonożność jest typowa także dla wielu innych ras. To rodzaj mutacji genetycznej zwanej achondrodysplazją, polegającej na zahamowaniu wzrostu kości długich kończyn, przy jednoczesnym normalnym rozwoju kości płaskich, np. czaszki czy miednicy. Osobniki nią dotknięte nie wykazują poza tym żadnych innych anomalii - funkcjonowanie narządów wewnętrznych czy zdolność do reprodukcji nie są zakłócone. Zmutowany gen jest przekazywany z pokolenia na pokolenie.

Bardziej prawdopodobna teoria o pochodzeniu rasy mówi, że przodkami jamników mogły być psy gończe zwane Dachsbracke, występujące od stuleci na ziemiach germańskich. W żyłach tych krótkonożnych czworonogów płynie podobno także krew posokowców i pincerów. Nazwą „bracke” określano różne odmiany psów myśliwskich używanych do tropienia i pogoni. Słowo „Dachs” w języku niemieckim znaczy „borsuk”; i nawiązuje zarówno do rodzaju zwierzyny, na którą początkowo polowały jamniki, jak i do ich fizycznego podobieństwa do borsuka. Niedaleko Cannstatt w dzisiejszych Niemczech odnaleziono szczątki podobnych czworonogów pochodzące z czasów rzymskich podbojów. Pierwsze pisemne wzmianki zawarte w prawach

rodowych, datowane na V-IX w., mówią o karze grzywny za zabicie psa używanego do polowania pod ziemią. Najstarszy znany drzeworyt przedstawiający polowanie z jamnikami znajduje się w pochodzącym z 1561 r. traktacie o łowiectwie, którego autorem jest francuski szlachcic Jacques de Fouilloux. Początkowo rasę nazywano Dachskriecher, a później Dachshund. Zmiany fonetyczne doprowadziły do powstania określeń Dackel i Teckel - tego ostatniego używa się powszechnie w krajach Europy Zachodniej. W języku rosyjskim rasa nosi nazwę „taksa” i przed I wojną światową tak mówili o niej również polscy myśliwi.

Po raz pierwszy jamniki pokazano na wystawie w Berlinie w 1878 r., rok później na zjeździe kynologów niemieckich ustalono pierwszy wzorzec. W 1880 r. w Niemczech powstała księga rodowodowa, w której umieszczono ponad 300 przedstawicieli rasy. Pierwszą organizacją kynologiczną zajmującą się hodowlą był Angielski Klub Jamnika (The Dachshund Club) założony w 1881 r. W 1888 r. powstał Niemiecki Klub Jamnika (Deutsche Teckelklub). W 1895 r. usystematyzowano jamniki, dzieląc je ze względu na rodzaj sierści na krótkowłose, długowłose i szorstkowłose oraz według wagi na typ ciężki, średni i lekki - obecnie używa się określenia standardowy, miniaturowy i króliczy, a kryterium podziału stanowi obwód klatki piersiowej.

Jamnik szorstkowłosy powstał w wyniku kojarzenia odmiany krótkowłosej z dandie dinmont terrierem i sznaucelem miniaturowym. Za pierwszego przedstawiciela nowej rasy uznawany jest Captain v. Wardenburg. Praca nad uzyskaniem obecnego wyglądu jamnika szorstkowłosego polegała na stopniowym eliminowaniu cech sznaucera i upodobnieniu go zewnątrz do krótkowłosego kuzyna, od którego - poza rodzajem szaty - nie powinien się różnić.

W Polsce pierwsze jamniki szorstkowłose pojawiły się już w latach 30. XX w. W 1933 r. na wystawie w Warszawie pokazano 11 jamników, wśród których byli także przedstawiciele tej odmiany. Rozwój hodowli jamników szorstkowłosych standardowych przypada na koniec lat 50. XX w. Jamniki miniaturowe i królicze hoduje się od 1975 r.

CHARAKTER I USPOSOBIENIE Jamnik szorstkowłosy jest obdarzony dużym temperamentem i silnym charakterem. Bardzo uczuciowy, mocno przywiązuje się do właściciela. Nie lubi zostawać sam, dlatego powinien jak najwięcej czasu spędzać z rodziną. Wesoły i ciekawski, będzie dobrym towarzyszem dla starszych dzieci. Nie poleca się go raczej rodzinom z bardzo małymi pociechami. Bywa nieufny wobec nieznajomych, ale nie powinien się zachowywać agresywnie. Jest czujnym, choć dość hałaśliwym stróżem.

Dobrze układają się jego relacje z domowymi zwierzętami, potrafi też zgodnie funkcjonować w grupie psów. Wobec obcych czworonogów jest tolerancyjny, ale odpowie na każdą zaczepkę - nawet ze strony znacznie większego od siebie psa. Ma silny instynkt myśliwski, który czasami bywa źródłem kłopotów - na spacerach trzeba pamiętać o tym, że uwielbia gonić zwierzynę. Gdy zwiery ciekawy trop, może nie zareagować na wołanie.

Jamnik nie jest kanapowcem - to pies aktywny i żywiołowy. Lubi długie spacery, chętnie aportuje i dobrze pływa. W jego przypadku ruch jest bardzo ważny, ponieważ zapobiega otyłości i wzmacnia mięśnie grzbietu (jest to istotne ze względu na zdarzające się problemy z kręgosłupem). Trzeba jednak pamiętać, że długotrwały, jednostajny wysiłek (np. bieg przy rowerze) jest niewskazany dla psów tej rasy.

UMIEJĘTNOŚCI To doskonały pies użytkowy, obdarzony najsilniejszym w jamniczej rodzinie instynktem myśliwskim. Cechuje go duża wytrzymałość, siła i zwrotność. Jest świetnym norowcem do polowania na lisy i borsuki. Dzięki specyficznej budowie ciała i odwadze potrafi wejść za zwierzyną do wąskiej jamy i przytrzymać ją do pojawienia się myśliwego. Może pracować jako płochacz w gęstych zaroślach i zagajnikach, polując na bażanty i dzikie króliki. Jest dobrym psem gończym i aporterem, także z wody. Ma świetny węch, dlatego poradzi sobie również jako posokowiec, oznajmiając odnalezienie śladu rannej zwierzyny

głośnym szczekaniem. Wrodzona ciętość i szorstka szata przystosowana do pracy w trudnych warunkach sprawiają, że wyjątkowo dobrze radzi sobie w roli dzikarza. Ze względu na krótkie łapy nie nadaje się jednak do pracy w terenie górzystym czy w głębokim śniegu.

W celu zachowania wrodzonych predyspozycji rasy organizuje się próby pracy oraz konkursy norowania, tropowców i posokowców, których zaliczenie jest jednym z warunków uzyskania tytułu interchampiona (międzynarodowego championa piękności). W Stanach Zjednoczonych dużą popularnością cieszą się wyścigi jamników - także w Polsce zorganizowano je kilkakrotnie na wystawach. Dziś większość przedstawicieli tej rasy to psy do towarzystwa.

SZKOLENIE Jamnik szorstkowłosy jest inteligentny i bystry, ale jednocześnie uparty i niezależny. Podczas polowania oczekiwano od niego samodzielności, dlatego wyegzekwowanie poleceń może być kłopotliwe. Pies tej rasy powinien poznać podstawowe komendy, ale na duże sukcesy szkoleniowe w zakresie posłuszeństwa lepiej nie liczyć.

WYCHOWANIE Niezależny jamnik wymaga stanowczego i konsekwentnego wychowania od szczeniaka, w przeciwnym razie szybko podporządkuje sobie domowników. Ważna jest wczesna socjalizacja szczeniaka, który musi mieć kontakt z ludźmi, psami i nowymi sytuacjami. Ze względu na silny instynkt pogoni jamnik powinien chodzić na smyczy. Nie należy używać szelek, bo zwłaszcza w młodym wieku mogą doprowadzić do deformacji barków i klatki piersiowej. Jedzenie najlepiej podawać w metalowych miskach - wąskich i wysokich, dzięki czemu pies nie pobrudzi sobie uszu. Jamniki lubią spać w zakrytych legowiskach - przydadzą się więc wszelkiego rodzaju budki. Psy tej rasy chętnie się bawią bawełnianymi sznurami, ale nie należy się z nimi przeciągać w okresie wymiany zębów, gdyż może to doprowadzić do deformacji zgryzu.

*Życzymy sukcesów w polowaniach z norowcami.
Hodowla „Świętokrzyska Duma”*

Darz Bór